

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONNEUVOSTO
kirjaamo.ym@ymparisto.fi

Viite: Lausuntopyyntö Dnro YM028:00/2011

**ASIA: LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI ERÄIDEN
MAA- JA PUUTARHATALOUESTA PERÄISIN OLEVIENTÄ PÄÄSTÖJEN
RAJOITTAMISESTA**

MTK:n nautajaos kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä:

Lausuntoajankohta on maanviljelijöille mahdollisimman hankala, on käsittämätöntä, että kiireisimmän sesongin aikana viljelijöiden tulisi keskittyä lausunnon antamiseen asiassa näin lyhyellä varoitussajalla.

Asetusluonnoksen vaatimuksissa ei huomioida karjataloustuotannon toimintaedellytysten ja kannattavan tuotannon näkökulmaa. On kansantaloudellisesti elintärkeää turvata kaikin mahdollisin keinoin kestävä ja turvallinen kotimainen karjatalous ja elintarviketuotanto. On väärin, että valtiotavallan toimesta asetetaan jatkuvasti kovia lisävaatimuksia, joita ei muualla EU:n sisämarkkinoilla vaadita. Esimerkiksi Belgiassa vaaditaan karjatiloilta 3 kuukauden lantavarastot, Suomessa 12 kk.

Jos Suomessa vaaditaan ammoniakkipäästöjen takia lantalat katettavaksi, sama vaatimustaso tulee olla myös muualla EU:n alueella. Ilmakehä on yhteinen.

Monet asiat ovat onneksi edenneet parempaan suuntaan aikaisemmasta suunnitelmasta.

Ongelmakohtia:

1.

Patteroinnin salliminen vain poikkeustilanteissa on kestävä. Asetusluonnoksessa sanotaan että patterointi olisi mahdollista poikkeuksellisesti työtekniikan tai hygieenisen syyn takia. Työtekniikasta syytä on avattu 3§:ssä ja asetusluonnoksessa siten, että työtekniikalla syyllä tarkoitetaan esi-

merkiksi poikkeuksellista kelirikkoa tai lantalaiteiden rikkoutumista. **Tämä tulkinta on liian ahdasmielinen.** Uhkana ovat myös eri tulkinnat samasta tekstistä.

Käytännössä suurin työtekniinen syy on se, että karjatilojen tilakoon kasvaessa lannan kuljetusmatkat kasvavat suuresti, ja koska monilla tiloilla lohkot sijaitsevat kaukana tilakeskuksesta, lantaa on pakko kuljettaa talven aikana lähemmäs levityspeltoja. Ongelma korostuu niillä alueilla ja tiloilla, joilla lohkokoko on pieni ja lohkojen lukumäärä on suuri. Jotta ravinteet saadaan keväällä hyötykäyttöön ja levitettyä laajalle alueelle, tulee patterointi olla mahdollista. Jos patterointia koskevia ehtoja kiristetään oleellisesti, vaihtoehdoksi tiloille tulee se että lanta levitetään kylvöjen jälkeen oraille tai kasvustoon ilman multaamista, jolloin ammoniakkipäästöt kasvavat.

Jos halutaan levittää lantaa tasaisesti eri lohkoille, on patterointi oikein tehtynä ainoa käytännön malli. Tällä hetkellä voimassa olevaa asetusta ei patteroimisen osalta tule muuttaa. Asetusluonnoksen teksti tulee palauttaa nykyiseen muotoon (ei puhuta poikkeuksellisuudesta):

”Työteknisistä ja hygieenisistä syistä kuivikelantaa voidaan olosuhteiden niin vaatiessa varastoida muualla kuin kotieläinsuojien yhteydessä olevassa lantalassa. Tällaisessa ns. lannan kaukovarastoinnissa varastoinnin tulee tapahtua asianmukaisessa lantavarastossa tai tässä liitteessä esitetyllä tavalla tehdyissä peitetyissä pattereissa”

2.

Lannan levitysajan lisärajoittaminen syksyllä ei ole hyvä asia. Useana syksynä marraskuu on ollut hyvää levitysaikaa maan kuivuttua syyssateiden jälkeen. Orjallinen kalenteriin tuijottaminen ei ole järkevää toimintaa. Hyvissä olosuhteissa tulisi olla mahdollista saada levityslupa myös myöhäisemmälle ajankohdalle. Lupa tulisi saada nopealla aikataululla, esim. kolmessa vuorokaudessa. Hyvissä olosuhteissa tapahtuva levitys marraskuussa olisi ympäristön ja päästöjen kannalta parempi vaihtoehto kuin sateiden alle tapahtuva levitys syys- ja lokakuussa.

Levitysajankohdasta tulee tehdä kansainvälinen vertailu. Levitysajankohdan rajoittamisesta tulee Suomelle kilpailurasite, jos sitä rajoitetaan liikaa.

3.

Kuivalantaloiden kattaminen tulee kalliiksi. Tekstin mukaan (sivulla 5.) ammoniakkipäästöt vähenevät 1 % mikäli uudet ja laajennettavat lantavarastot katetaan. Mihin perustuu arvailu, että nautojen typeneritys tulee kasvamaan tulevaisuudessa muuttuvan ruokinnan takia. Se voi jopa vähentyä mm. heikosti kannattavan tuotannon takia.

4.

Sivulla 18. oleva toiminnan harjoittajan kirjanpitovelvollisuus on kohtuuton. Byrokratiaa ja valvontaa tulisi mieluummin vähentää kuin lisätä.

5.

Lantavarastojen vähimmäistilavuusvaatimukset ovat nousseet käsittämättömän paljon. Tämä korostuu etenkin emolehmien kohdalla. Muistiolounnoksessa ei perustella mitoitusvaatimusten tiukentamista. Vaatimuksella, jolla on näin suuret vaikutukset, tulee olla erittäin vahvat perustelut.

Kustannusvaikutukset on arvioitu MMM:n investointituen hyväksyttävien enimmäiskustannusten perusteella. Käytännössä rakentaminen on kalliimpaa kuin edellä mainituissa enimmäiskustannuksissa.

MTK:n nautajaosto vaatii nykyisin käytössä olevia mitoitusvaatimuksia käytettäväksi myös jatkossa. Naudan liettelannan kuorettuma on yksiselitteisesti huomioitava riittäväksi katteeksi.

MTK:n nautajaosto

Tomi Toivanen
jaoston puheenjohtaja

Antero Kaappa
jaoston varapuheenjohtaja